

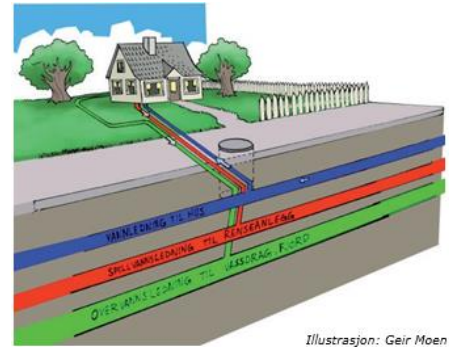

Plikt til å knytte bygning til kommunal avløpsledning

Om tilknytningsplikten

Tilknytningsplikten skal ivareta hensynet til at offentlige avløpsanlegg blir bygd ut og drevet teknisk og driftsøkonomisk rasjonelt. Når flest mulig er tilknyttet offentlig avløpsanlegg, utnyttes investeringene best mulig og vi får færre utslipp.

Kommunen skal også forebygge forurensning og kreve at tiltak blir iverksatt mot forurensning. Ved *fare* for forurensning, skal den ansvarlige hindre at det *kan* skje. Hvis forurensningen allerede har skjedd, skal han sørge for å stanse, fjerne eller begrense virkningen av den. Eldre private avløpsanlegg renser vanligvis ikke godt nok etter dagens krav.

Illustrasjon: Geir Moen

Hvilke bygninger skal tilknyttes kommunale avløpsledninger?

Bygninger med innlagt vann som ligger på en eiendom hvor en kommunal avløpsledning enten går over eiendommen, i veg som støter til eiendommen, eller over nærliggende areal, skal knyttes til denne kommunal avløpsledningen.

Nærliggende areal skal i slike saker tolkes vidt og den fysiske avstanden i seg selv er ikke avgjørende. Løsninger som pumpekum, sjøledning eller trykkavløp kan gjøre det teknisk og økonomisk mulig med tilknytning der selvføll ikke er mulig på grunn av naturgitte forhold eller høye kostnader.

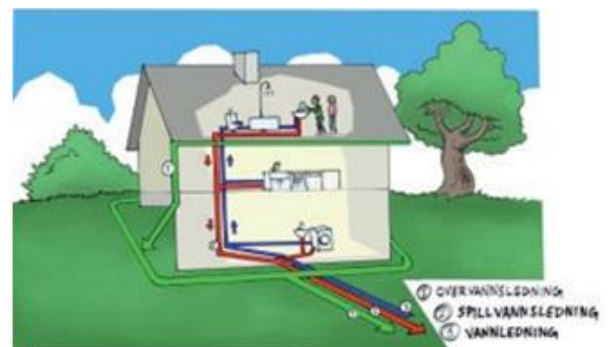
Hvis det er langt til en kommunal avløpsledning, men tilknytning via en privat avløpsledning er mulig, vil dette kunne være en tungtveiende grunn for å kreve tilknytning.

Kan kommunen godkjenne andre ordninger?

Kommunen kan bare godkjenne en annen ordning hvis tilknytningen til en kommunal avløpsledning medfører uforholdsmessige kostnader eller det finnes andre særlige hensyn.

Hva er uforholdsmessige kostnader?

Det er ikke satt en konkret økonomisk grense for når vi kan tillate et nytt privat avløpsanlegg fremfor tilknytning til offentlig avløpsledning. Når vi skal vurdere kostnader, forutsetter vi at husstander som ligger nært hverandre samarbeider om tilknytning til kommunal avløpsledning.

Illustrasjon: Geir Moen

I vurderingen av om tilknytningen medfører uforholdsmessige kostnader kan vi ikke legge vekt på økonomien din eller andre personlige forhold.

Hva er særlige hensyn?

«Særlige hensyn» i dette tilfellet er at du har et nyere privat avløpsanlegg som tilfredsstillende dagens renskrav og har gyldig utslippstillatelse.

Arbeidet med å knytte til boligen til kommunal avløpsledning

Du kan kontakte en maskinentreprenør med ADK-sertifisering, eventuelt en maskinentreprenør i kombinasjon med et sertifisert rørleggerfirma for å rådføre deg om valg av løsning og hjelp til å utføre arbeidet. En maskinentreprenør som er ADK-sertifisert har den nødvendige kompetansen til å arbeide med avløpsanlegg på en slik måte at arbeidet blir utført etter de kravene som gjelder.

Før arbeidet kan starte må et firma som kan være ansvarlig søker søke om byggetillatelse. Dette firmaet må levere sanitærmelding før arbeidet kan starte og ferdigmelding når arbeidet er ferdig. Dette gjør firmaet via gravemeldingstjenesten (Geomatikk).

Du må også søke om sanitærabonnement, søknadsskjemaet finner du her:

https://www.rana.kommune.no/bolig_og_eiendom/vann_avlop/Documents/Erkl%C3%A6ring%20s%C3%B8knad%20fra%20tiltakshaver.pdf

Hvis ledningsanlegget kommer til å berøre naboeiendommer eller bygninger, må du få tillatelse fra eieren før arbeidet settes i gang. Rettighet til å ha ledninger liggende på naboens grunn skal tinglyses hos Kartverket.

Er bygningen allerede tilknyttet kommunalt vann?

Hvis bygningen allerede er tilknyttet kommunalt vann, anbefaler vi at du kontrollerer og eventuelt utbedrer vannledningene samtidig som du graver for å legge avløpsledning. Tilleggskostnaden for dette er normalt ikke så stor. Hvis du har vannledning av galvanisert stål, bør du bytte den. Slike vannledninger har begrenset levetid og bør skiftes ut før de ruster i stykker.

Hva gjør jeg med eksisterende avløpsanlegg?

Eksisterende slamavskiller (septiktank) skal settes ut av drift (sluttømmes) og kummen fjernes eller sikres.

Eksisterende avløpsnett skal separeres. Dette innebærer:

- at alt avløpsvann fra innvendige sanitære installasjoner (toalett, bad, kjøkken og lignende) skal ledes bort i egen ledning frem til kommunens avløpsledning.
- at overvann (regn- og smeltevann, drenering og taknedløp) ikke skal føres til avløpsledningen, men filtreres i grunnen hvis grunnforholdene tillater det. Alternativt skal det ledes bort i egen ledning.

Hvis eiendommen har avløpsledning i plast som er i god stand, kan denne normalt fortsatt brukes.

Hvem må betale for dette?

Den som eier eiendommen må betale utgiftene for å legge avløpsledningen. Vi anbefaler deg å kontakte flere godkjente foretak for å hente inn tilbud på arbeidet.

Vann- og avløpsgebyr

Når en bygning knyttes til kommunal avløpsledning må du betale et tilknytningsgebyr i tillegg til et årlig avløpsgebyr. Det er reglene i vass- og avløpsanleggslova, forurensingsforskriften og kommunens egen lokale

forskrift om vann- og avløpsgebyr som bestemmer størrelsen på gebyrene. Kommunestyret bestemmer størrelsen på de lokale gebyrene gjennom egne vedtak hvert år.

Gebysatsene finner du her:

https://www.rana.kommune.no/organisasjon/priser_gebyrer/Sider/Vann-og-avl%C3%B8p.aspx

Aktuelt regelverk

- Din plikt til tilknytning til kommunal avløpsledning fremgår av [plan- og bygningsloven § 27-2 annet ledd](#)
- Din mulighet for tilknytning via private avløpsanlegg fremgår av [plan- og bygningsloven § 27-3](#)
- At du kan bruke eksisterende slamavskiller som stakekum fremgår av [forurensningsloven § 26](#)

- At kommunen skal forhåndsvarsle vedtak om pålegg fremgår av [plan- og bygningsloven 32-2](#)
- Din rett til å uttale deg før vedtak om pålegg fremgår av [plan- og bygningsloven § 32-2 første ledd](#)
- At kommunen kan pålegge tilknytning fremgår av [plan- og bygningsloven § 32-3 første ledd](#)
- At kommunen kan gi tvangsmulkt fremgår av [plan- og bygningsloven § 32-5](#)
- At kommunen kan tinglyse pålegg som heftelse på eiendommen fremgår av [plan- og bygningsloven § 32-3 fjerde ledd](#)
- At kommunen kan gi forelegg fremgår av [plan- og bygningsloven § 32-6](#)
- At kommunen kan knytte bygningen til kommunal ledning for din regning fremgår av [plan- og bygningsloven § 32-7](#)
- At kommunen som forurensningsmyndighet kan gi pålegg etter plan- og bygningsloven fremgår av [forurensningsloven § 23 annet ledd](#)

- At kommunen plikter å gi veiledning fremgår av [forvaltningsloven §11](#)
- Tilknytning er søknadspliktig, [plan- og bygningsloven § 20-1 første ledd bokstav a](#)

Relevant informasjon

- I brev fra kommunal- og regionaldepartementet til Fylkesmannen i Hedmark i 2012 defineres «nærliggende areal» vidt og 300-600 meter anses ikke som urimelig.
https://va-jus.no/wp-content/uploads/2011/11/Plan-og_bygningsloven27-1_til_27-3.pdf
- Fylkesmannen i Oslo og Akershus uttalte seg i 2018 om kostnadsgrense for tilknytning til offentlig avløpsnett. Han sa at en kostnad på inntil 2,5 ganger normal kostnaden for et privat renseanlegg kan være akseptabelt. Dette ble begrunnet blant annet med at kommunale avløpsledninger har cirka 4 ganger lengre levetid enn et privat avløpsanlegg.
https://va-jus.no/wp-content/uploads/2018/10/Grensekostnader_for_tilknytning.pdf
- I nasjonal føring (kapittel 4) fra Klima- og miljødepartementet i 2019 om regional vannforvaltning sies det at alle avløpsanlegg skal rense i tråd med rensekravene fra 2007. Dette betyr at mange avløpsanlegg enten må oppgraderes, byttes eller erstattes med tilknytning til kommunal avløpsledning. For bygninger med en kommunal avløpsledning i nærheten er det mest hensiktsmessig med tilknytning til den kommunale avløpsledningen.
<https://www.regjeringen.no/contentassets/8295acf187ab41d7b9a4acd901886926/nasjonale-foringer-for-arbeidet-med-oppdatering-av-de-regionale-vannforvaltningsplanene.pdf>
- Hvis du ikke har oppsparte midler eller ikke får lån i en bank kan du søke Startlån hos Husbanken:
https://www.rana.kommune.no/bolig_og_eiendom/botilbud/bostotte_startlan_tilskudd/Sider/side.aspx